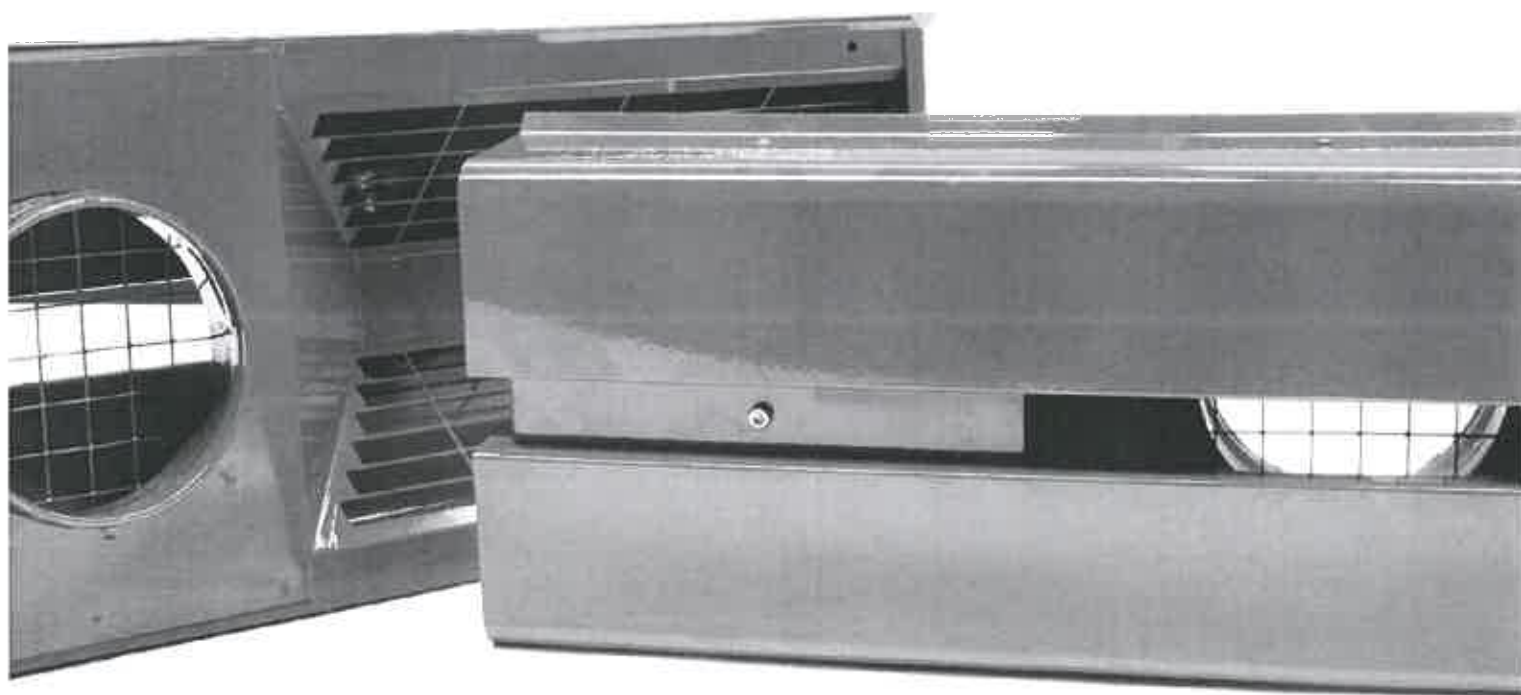

Majandusaasta aruanne

2019

Majandusaasta aruanne

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

ärinimi: ETS NORD AS

registrikood: 10462380

tänava nimi: Peterburi tee

maja number: 53G

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthnumber: 11415

telefon: +372 6807360

faks: +372 6807361

e-posti aadress: info@etsnord.ee

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Koondkasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
LISAD	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Muutused arvestuspõhimõtetes	21
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	23
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	27
Lisa 5 Nõuded ostjate vastu	28
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
Lisa 7 Varud	29
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	29
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	30
Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad	31
Lisa 11 Kasutusõiguse varad	32
Lisa 12 Kasutusrent	33
Lisa 13 Võlakohustused	34
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	36
Lisa 15 Aktsiakapital	37
Lisa 16 Müügitulu	38
Lisa 17 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	39
Lisa 18 Turustuskulud	40
Lisa 19 Üldhalduskulud	40
Lisa 20 Muud äritulud	41
Lisa 21 Tööjõukulud	41
Lisa 22 Seotud osapooled	42
ARUANDE ALLKIRJAD	43
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	44

Tegevusaruanne

ETS NORD AS on 1998. aastal asutatud aktsiaselts. Ettevõtte põhitegevuseks on ventilatsiooniseadmete ja -tarvikute projekteerimine, tootmine ja müük. Ettevõtte omab müügi-, tootmis- ja logistikaüksusi Eestis, Soomes, Rootsis ning Taanis. Soome, Rootsi ja Taani üksused tegutsevad ETS NORD AS-i filiaalidena.

Olulisemad sündmused 2019

2019. aasta oli Ettevõttele edukas, ehitusturul kasvasid kõigil põhiturgudel, Eestis oli kasv 8%, Soomes 3,8% ja Rootsis 2% (allikas Statistikaamet). Ettevõtte müük kasvas võrreldes 2018. aastaga 20%.

2019. aasta olulisemateks sündmusteks olid:

- uue tootmishoone valmimine Tallinnas;
- Taanis lkasti lao- ja tootmisüksuse sulgemine;
- uue põlvkonna kõõgiventilatsiooni seadmete arendamine;
- jätkus tootmise planeerimissüsteemi arendamine.

2020. aastal prognoosib Ettevõtte jätkuvalt mõõdukat nõudluse kasvu kõigil turgudel ja peamine eesmärk on hakata pakkuma klientidele kulusäästlikke ja suure lisandväärtusega ventilatsioonilahendusi. Ettevõtte jätkab tootmise planeerimissüsteemi juurutamise ja käivitamisega ning kõikide põhiprotsesside efektiivistamisega.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti põhivarasse kokku 4,0 miljonit (2018: 1,8 miljon) eurot. Mõlemal aastal tehti kõige enam investeeringud masinatesse ja seadmetesse, 2019. aastal summas 2,8 miljonit (2018: 1,1 miljonit) eurot.

Tulud, kulud ja kasum

2019. aastal moodustas ETS NORD AS müügitulu 47,1 miljonit (2018: 39,2 miljonit) eurot. ETS NORD AS ärikasumiks kujunes 3,0 miljonit (2018: 3,5 miljonit) eurot. Ettevõtte 2019. aasta puhaskasumiks kujunes 2,3 miljon (2018: 3,2 miljon) eurot.

2019. aastal oli intressimäärad jätkuvalt madalad. Aruandeaasta intressikulud olid 465 tuhat eurot (2018: 110 tuhat eurot), oluline intresside kasv tuleneb rahvusvaheliste finantsstandardite muudatusest, kus pikaajalised rendilepingud tuleb kajastada kapitalirendilepingutena, eelpool toodud muudatusega olid intressikulud 145 tuhat eurot. Ettevõtte juhtkonna hinnangul võib järgneval aruandeperioodil oodata mõningast intressimäärade kasvu. Intressimäärade 0.5% kasvu korral suureneksid Ettevõtte intressikulud 76 tuhat (2018: 51 tuhat) eurot.

Ettevõtte välisvaluutades nomineeritud varade ja kohustuste maht on bilansipäeva seisuga juhtkonna hinnangul marginaalne, mistõttu hindab Ettevõtte valuutariskile avatust madalaks.

Personal

2019. aastal oli Ettevõtte keskmine töötajate arv 336 (2018: 274 töötajat). Tööjõukulud moodustasid 11,9 miljonit (2018: 9,6 miljonit) eurot, sellest juhatuse liikmete tasu oli 2019. aastal 497 tuhat (2018: 406 tuhat) eurot. Juhatuse liikmetele makstakse lepingu lõpetamise korral hüvitist kuni kolme kuu tasu ulatuses.

Peamised suhtarvud

	2019	2018
Müügitulu (th eur)	47 143	39 176
Müügitulu muutus kasv, %	20,3%	28,1%
Ärikasum (th eur)	2 981	3 468
Ärikasumi määr, %	6,3%	8,9%
Puhaskasum (th eur)	2 289	3 184
Puhasrentaablus, %	4,9%	8,1%
Käibevarad (th eur)	14 608	13 511
Lühiajalised kohustused (th eur)	15 793	9 725
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,9	1,4
Keskmine varade maht (th eur)	30 067	21 616
Keskmine omakapital (th eur)	10 376	8 230
ROA	7,6%	14,7%
ROE	22,1%	38,7%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Käibe kasv (%) = $(\text{müügitulu } 2019 - \text{müügitulu } 2018) / \text{müügitulu } 2018 * 100$
- Ärikasumimäär (%) = $\text{ärikasum} / \text{müügitulu} * 100$
- Puhasrentaablus (%) = $\text{puhaskasum} / \text{müügitulu} * 100$
- Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = $\text{käibevara} / \text{lühiajalised kohustused}$
- ROA (%) = $\text{puhaskasum} / \text{aasta keskmine varade maht} * 100$
- ROE (%) = $\text{puhaskasum} / \text{aasta keskmine omakapitali maht} * 100$

Rahvusvahelise finantsaruandlusstandari muutuse mõju

Standardil IFRS 16 Rendilepingud on oluline mõju Ettevõtte finantsaruannetele. Hoonete rendilepingud olid seni klassifitseeritud kasutusrendina ning kajastatud rendikuludena tegevuskuludes, muudatuste tulemusena kajastatakse nüüd tegevuskuludes amortisatsioonikuluna ja finantskuludes intressikuluna.

IFRS 16 rakendamine mõjutab peaaegu kõiki tavapäraselt kasutatavaid finantsnäitajaid, näiteks: võlasuhted, jooksev likviidsussuhe, varade käibe suhe, intressi kattekordaja, EBITDA, ärikasum, puhaskasum. IFRS 16 muudatuste tulemusena on Ettevõtte ärikasum suurenenud 205 tuhat eurot, aga intressikulude suurenemise tulemusena on puhaskasumi vähenenud 116 tuhat eurot. Ettevõtte varade ja kohustuste maht kasvas 7 306 tuhat eurot.

ETS NORD AS käibekapital on IFRS16 arvestuspõhimõtet muudatuste tulemusena 2019. aasta bilansipäevaseisuga negatiivne 1 185 tuhat eurot. IFRS 16 muudatusteta oleks käibekapital positiivne 1 077 tuhat eurot. Ettevõtte on teavitanud eelnevalt neid finantseerivaid panku arvestuspõhimõtete muudatuste mõjust ning nendega on saavutatud kokkulepped finantssuhtarvude jälgimiseks. Ettevõtte juhatus tegeleb finantskohustuste restruktureerimisega, et parandada bilansi struktuuri.

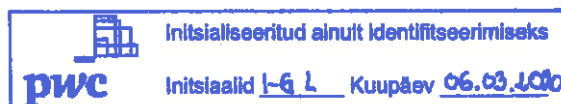
Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	864	540	
Nõuded ja ettemaksed	7 071	6 547	4
Varud	6 673	6 424	7
Kokku käibevarad	14 608	13 511	
Põhivarad			
Kinnisvarainvesteeringud	2 769	2 500	8
Materiaalsed põhivarad	3 564	6 240	9
Immateriaalsed põhivarad	2 294	2 129	10
Kasutusõiguse varad	12 519	0	11
Kokku põhivarad	21 146	10 869	
KOKKU VARAD	35 754	24 380	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	8 742	2 230	13
Võlad ja ettemaksed	7 051	7 495	14
Kokku lühiajalised kohustused	15 793	9 725	
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	8 755	4 940	13
Võlad ja ettemaksed	84	85	14
Kokku pikaajalised kohustused	8 839	5 025	
Kokku kohustused	24 632	14 750	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	103	103	15
Ülekurss	1 156	1 156	
Kohustuslik reservkapital	10	10	
Muud reservid	62	39	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	7 502	5 138	
Aruandeaasta kasum	2 289	3 184	
Kokku omakapital	11 122	9 630	
KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	35 754	24 380	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

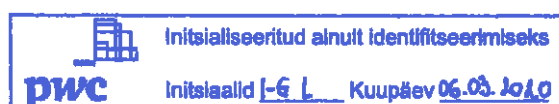

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Müügitulu	47 143	39 176	16
Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-30 910	-25 399	17
Brutokasum	16 233	13 777	
Turustuskulud	-6 176	-5 320	18
Üldhalduskulud	-7 206	-6 363	19
Muud äritulud	144	1 433	20
Muud ärikulud	-14	-59	
Ärikasum	2 981	3 468	
Intressikulud	-465	-110	
Muud neto finantstulud ja -kulud	-34	-72	
Finantskulud kokku	-499	-182	
Kasum enne tulumaksustamist	2 482	3 286	
Tulumaks	-193	-102	15
Aruandeaasta puhaskasum	2 289	3 184	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2018	2018
Aruandeaasta puhaskasum	2 289	3 184
<i>Kirjed, mida võib hiljem kasumiaruandesse ümber klassifitseerida</i>		
Muu koondkasum:		
Realiseerimata kursivahed	23	26
Kokku muu koondkasum	23	26
Aruandeaasta koondkasum	2 312	3 210

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10–42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2019	2018	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	2 981	3 468	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	3 172	1 021	9,10,11
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-61	-6	9,20
Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutus	0	50	8
Negatiivse firmaväärtuse elimineerimine	0	-1 419	20
Tulu sihtfinantseerimisest	-81	0	
Muud korrigeerimised	-6	-27	
Kokku korrigeerimised	3 024	-381	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-285	-1 830	
Varude muutus	-249	-449	7
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-445	2 014	14
Makstud intressid	-465	-110	
Makstud ettevõtte tulumaks	-193	-102	15
Laekumised sihtfinantseerimisest	25	0	
Kokku rahavood äritegevusest	4 393	2 610	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud äriühenduse tulemusena	0	-1 264	
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-2362	-482	9,10,11
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	72	19	9
Antud laenude tagasimaksed	5	0	
Laekunud intressid	2	3	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 283	-1 724	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	1 700	1 032	13
Saadud laenude tagasimaksed	-1 190	-600	13
Arvelduskrediidi ja faktooringu saldo muutus	1 406	432	13
Rendikohustuse tagasimaksed (IFRS 16)	-1 858	0	13
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-1 021	-993	13
Makstud dividendid	-820	-410	15
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 783	-539	
Kokku rahavood	327	347	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	540	203	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	324	337	
Valuutakursside muutuste mõju	-3	-10	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	864	540	

Aastaaruande lisad lehekülgedel 10-42 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

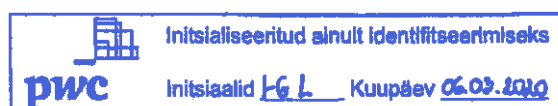
(tuhandetes eurodes)

	Aktiakapital nimiväärtuses	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
31.12.2017	103	1 156	10	13	5 548	6 830
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	3 184	3 184
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-410	-410
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	26	0	26
31.12.2018	103	1 156	10	39	8 322	9 630
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	2 289	2 289
Väljakuulutatud dividendid	0	0	0	0	-820	-820
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	23	0	23
31.12.2019	103	1 156	10	62	9 791	11 122

2019. aastal on muutustena reservides summas 23 tuhat eurot (2018: 26 tuhat eurot) kajastatud realiseerimata valuutakursside vahed.

Täiendav informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 15.

Aastaruande lisad lehekülgedel 10-42 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruanne

LISAD

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

AS ETS NORD (edaspidi „Ettevõte“) raamatupidamisaruandes rakendatud peamised arvestuspõhimõtted on lahti seletatud alljärgnevalt. Arvestuspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõigil aruandes näidatud aastatel, kui pole deklareeritud teisiti.

Üldine informatsioon

ETS NORD AS on 1998. aastal asutatud aktsiaselts. Ettevõtte põhitegevuseks on ventilatsiooniseadmete ja -tarvikute projekteerimine, tootmine ja müük. Ettevõtte omab müügi-, tootmis- ja logistikaüksusi Eestis, Soomes, Rootsis ning Taanis. Soome, Rootsi ja Taani üksused tegutsevad ETS NORD AS-i filiaalidena.

Käesolev 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt kinnitatud 28.02.2020. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kuulub aastaaruanne kinnitamisele Ettevõtte nõukogu ja ainuaktsionäride poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Ettevõtte 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute tegemist ja otsuste langetamist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning aktuaalsele informatsioonile. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad. Oluliseks hinnanguks loetakse Ettevõtte puhul kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse hindamist. Vaata antud hinnangu olulisemaid sisendeid lisast 8.

Ettevõtte juhtkond on koostanud raamatupidamise aastaaruande tegevuse jätkuvuse printsiibist lähtuvalt. Vastavalt juhtkonna hinnangule ei ole Ettevõttel tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust ning tegevuse jätkuvuses osas ei eksisteeri aruande koostamise kuupäeva seisuga ebakindlust.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Finantsaruanded on koostatud lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, metoodika muutuste sisu ja nende mõju on selgitatud vastavates lisades. Kui finantsaruannete kirjade esitust või klassifitseerimise meetodit on oluliselt muudetud, siis on korrigeeritud ka eelmiste perioodide võrreldavad näitajad.

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid L-G L Kuupäev 06.03.2020

Uued rahvusvahelised finantsaruandluse standardid, avaldatud standardite muudatused ning rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRIC) tõlgendused

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Ettevõttele kohustuslikuks alates 01.01.2019:

IFRS 16 „Rendilepingud“ rakendus 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele.

Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Vaata IFRS 16 rakendamise mõju analüüsi lisast 2.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2019, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

Ettevõtte laenulepingus on seatud eritingimused (omakapitali suhe bilansimahtu), mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist. Ettevõtte on laenuandjaid informeerinud arvestuspõhimõtete muudatusest ning selle mõjust ning on saanud nõusoleku, et selle eritingimuse mittetäitmine ei too kaasa laenu ennetähtaegset tagasimakset.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

Finantsinstrumendid

Seisuga 1. jaanuar 2019 ja 31. detsember 2019 olid järgnevad Ettevõtte finantsvarad klassifitseeritud kategooriates:

- nõuded ostjate vastu;
- pangadeposiidid;
- raha ja raha ekvivalendid.

Omakapitaliinstrumendid

Ettevõtte ei ole investeringuid omakapitali-instrumentidesse.

Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediitkahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

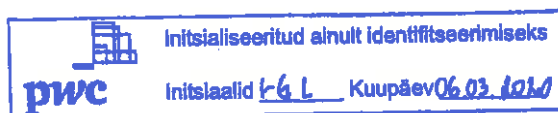
Eeldatava krediitkahju mõõtmine võtab arvesse: erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, raha ajaväärtust ja aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Ettevõtte IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediitkahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Ettevõtte kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis ning rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediiti), nõudmiseni hoivuseid pankades, tähtajalisi hoivuseid tähtajaga kuni 1 aasta ja rahaturufondi osakuid.

Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis pikaajaliste laenukohustuste koosseisus.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Ettevõtte filiaalide arvestusvaluutadeks on nende äritegevuse majanduskeskkonna valuuta. Eesti Ettevõtte ja Soomes registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on euro, Taanis registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on Taani kroon ning Rootsis registreeritud filiaali arvestusvaluutaks on Rootsi kroon. Esitatud aruanded on koostatud tuhandetes eurodes. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursid. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa keskpanga või Taani ja Rootsi keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksed, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja immateriaalne põhivara), bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud keskpanga valuutakursi alusel.

Ükski Ettevõtte filiaalidest ei tegutses hüperinflatiivses majanduskeskkonnas.

Välismaiste filiaalide finantsnäitajad

Välismaal asuvate filiaalide konsolideerimiseks arvestatakse nende aruanded nende

arvestusvaluutast ümber ETS NORD AS esitusvaluutasse. Kui välismaise majandusüksuse arvestusvaluuta ei lange ETS NORD AS esitusvaluutaga kokku, siis kasutatakse välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- kõik vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber bilansipäeva Euroopa keskpanka kursi alusel;
- tulud ja kulud, muud omakapitali muutused ning rahavood hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga. Aruannete ümberarvestusest tekkinud vahed kajastatakse muu koondkasumi või –kahjumina koondkasumiaruandes.

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Tütär- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad kajastatakse soetusmaksumuses.

Äriühendused

Ettevõtte kasutab äriühenduste kajastamisel omandamismeetodit. Äritegevuse ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja Ettevõtte poolt emitteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppest tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb Ettevõtte valiku, kas kajastada mittekontrolliv osalus omandatavas ettevõttes õiglastes väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast. Alates omandamise kuupäevast kajastatakse omandatud ettevõtte tulusid ja kulusid Ettevõtte kasumiaruandes ning tekkinud firmaväärtust Ettevõtte finantsseisundi aruandes.

Juhul kui omandatud osaluse soetusmaksumus on väiksem kui omandatud netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes tuluna.

Varud

Varud on hinnatud finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest,

tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud on kinnisvaraobjektid (hoone), mida Ettevõtte hoiab omanikuna renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasuta enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse bilansis õiglase väärtuse meetodil.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes põhivara eeldatavast kasulikust elueast.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on Ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et Ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes eeldatavatest kasulikest eluigadest. Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjoudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügiikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä.

Arengu- ja uurimisväljaminekud

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks.

Arenguväljaminekuid on võimalik kapitaliseerida juhul, kui eksisteerib kava projekti elluviimiseks ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu. Ettevõtte ei kapitaliseeri arenguväljaminekuid, kuna toodete arendus- ja uurimisfaas ei ole teineteisest selgelt eristatavad ja võimalikku immateriaalsest varast tekkivat tulu on raske usaldusväärselt hinnata.

Põhivarade arvele võtmise alampiir 959.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates):

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	3-11
Tootmiseseadmed	5-20
Inventar ja IT seadmed	3-5
Masinaid ja seadmed	3-6
Immateriaalne põhivara	3-5
Kaubamärk	15

Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük

Materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes netosummas kirjel „Muud äritulud“ või „Muud ärikulud“.

Kaubamärk

Kaubamärgid, litsentsid ja kliendilepingud kajastatakse õiglasel väärtusel omandamise kuupäeval, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes kaubamärgi eeldatavast kasulikest elueast.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid Ettevõtte bilansipäeva seisuga ei ole. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui sündmused või asjaolud viitavad sellele, et

bilansiline maksumus ei ole kaetav. Vara väärtuse languse kahjumit kajastatakse summas, mille võrra bilansiline maksumus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha arvatud müügikulutused, ei ole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta. Raha genereerivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse kohe kasumiaruandes kuluna.

Vastavalt vara väärtuse testi tulemustele võidakse allahindlus hiljem kas osaliselt või täielikult tühistada.

Rendilepingud

Ettevõtte kui rentnik

Arvestuspõhimõtted alates 1. jaanuarist 2019

Ettevõtte hindab lepingu sõlmimisel, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus.

Ettevõtte arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Ettevõtte hindab piisavat kindlust selles, kas ta kasutab pikendamise õigust või jätab kasutamata lõpetamise õiguse, uuesti juhul, kui ilmneb mõni oluline sündmus või oluline asjaolude muutus, mis on Ettevõtte kontrolli all ja mõjutab seda, kas Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta kasutab mõnda algse

rendiperioodi määratlemisel arvesse võtmata jäänud võimalust või jätab kasutamata mõne võimaluse, mis on algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võetud. Ettevõtte muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

Esmane mõõtmine

Ettevõtte kajastab kasutamisoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga.

Esmasel kajastamisel mõõdab Ettevõtte kasutamisoiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Kasutamisoiguse esemeks oleva vara maksumus sisaldab:

- rendikohustise algsel mõõtmisel kindlaks tehtud summat;
- kõiki rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on lahutatud saadud rendistiimulid;
- kõiki esmaseid otsekulutusi;
- hinnangulisi kulutusi, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisaldamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele.

Kasutamisoiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes eraldi kirjel.

Ettevõtte mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab Ettevõtte rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida Ettevõtte peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamisoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara.

Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise õiguse eest tehtavaid makseid, mida ei ole rendiperioodi alguseks tasutud:

- fikseeritud maksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid;
- muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks

kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga (nt LIBOR) seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed. Ettevõtte osades rendilepingutes on sees muutuvad rendimaksed;

- summad, mida Ettevõtte peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantiide alusel;
- ostuõiguse realiseerimise hind juhul, kui Ettevõtte on piisavalt kindel, et ta realiseerib õigust, ja
- rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et Ettevõtte kasutab rendilepingu lõpetamise õigust.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuse mudeli järgi. Soetusmaksumuse mudeli kasutamiseks mõõdab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud kahjumid ja mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle Ettevõttele või kui kasutamissoiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et Ettevõtte realiseerib ostuõiguse, arvestab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Pärast rendiperioodi algust mõõdab Ettevõtte rendikohustist järgmiselt:

- suurendades bilansilist väärtust vastavalt rendikohustise intressile;
- vähendades bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele ja
- hinnates bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele või rendilepingu muudatustele või vastavalt muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Pärast rendiperioodi algust kajastab Ettevõtte kasumiaruandes rendikohustise intressi ja muutuvad rendimaksed, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, millal leiab aset nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus. Kui muutuvad rendimaksed, võib olla vajadus rendikohustis ümber hinnata. Ettevõtte kajastab rendikohustise ümberhindluse summat kasutamissoiguse esemeks oleva vara korrigeerimisena. Kui aga kasutamissoiguse esemeks oleva vara jääkväärtus väheneb nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab Ettevõtte ümberhindluse järelejääva summa kasumiaruandes.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib Ettevõtte muudetud rendimaksed muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

- muudetakse rendiperioodi. Ettevõtte teeb muudetud rendimaksed kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal; või
- muutub alusvara ostuõiguse hinnang.

Ettevõtte teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib Ettevõtte muudetud rendimaksed juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

- muutuvad summad, mida Ettevõtte peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantii alusel. Ettevõtte teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.
- tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende maksete kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh näiteks turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast turu rendihindade analüüsi). Ettevõtte hindab rendikohustise ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksete korrigeerimine). Ettevõtte teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal. Selleks kasutab Ettevõtte muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul,

kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Ettevõtte kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui a) muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamisoiguse, ja b) rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Ettevõtte on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega rendilepingud on IT-seadmete rendilepingud.

Arvestuspõhimõtted kuni 31. detsember 2018

Ettevõtte kui rentnik

Kuni 31. detsember 2018 rendilepingud, kus oluline osa vara omandiga seonduvatest riskidest ja hüvedest jäävad rendileandjale, olid kajastatud kasutusrendina. Kasutusrendimakseid (ilma rendileandja käest saadud hüvedeta) kajastati rendiperioodi jooksul lineaarselt koondkasumiaruandes kuluna.

Rendilepingut kajastati kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kandusid üle rentnikule. Rendilepingu alguses kajastas Ettevõtte kapitalirendi alusel renditud vara oma bilansis vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses.

Rendimaksed jaotati kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks ja finantskuluks, mis jaotati rendiperioodile arvestusega, et intressimäär oli igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Sellele vastavad rendikohustused, mida arvestati ilma finantskuludeta, kajastati laenukohustustes. Intressikulu kajastati kasumiaruandes rendiperioodi jooksul, kasutades sisemist intressimeetodit. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeriti sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks oli vara eeldatav kasulik eluiga või rendisuhte kehtivuse periood, kui Ettevõtte

ei olnud piisavalt kindel vara omanduse üleminekus, olenevalt sellest, kumb oli lühem.

Ettevõtte kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas (võrdub saadaolevate rendimaksete nüüdisväärtusega, pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks). Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määra on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused (komisjonitasud ja notaritasud), mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule Ettevõtte bilansis kajastatavale varale.

Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes Ettevõttes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna. Kasutusrendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad esmased kulutused kajastatakse rendileandja bilansis varana (renditava varaga samal kirjel) ja amortiseeritakse kulusse rendiperioodi jooksul proportsionaalselt renditulu kajastamisega.

Faktooring

Tavapärase äritegevuse käigus tekkinud nõuete edasimüügil (faktooring) laekunud summade kajastamine sõltub sellest, kas nõude ostjal (faktoori) on õigus see müüjale selle mittelaekumise korral tagasi loovutada (regressiõigusega) või mitte (regressiõiguseta). Regressiõiguseta faktooringu korral kajastatakse laekunud summad nõuete vähendusena. Nõude raamatupidamisväärtuse ja laekunud raha vahe kajastatakse perioodi kuludes. Regressiõigusega faktooringut käsitletakse kui nõuete tagatisel võetud finantskohustust. Kuni nõude laekumiseni faktoori jaoks kajastatakse nõuete müügist laekunud summad intressikandvate kohustustena.

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid **I-G L** Kuupäev **06.03.2020**

Nõude raamatupidamisväärtuse ja laekunud raha vahe kajastatakse perioodi finantskuludes.

Ettevõtte puhul on tegemist regressiõigusega faktooringuga ehk vastavaid nõudeid ei hoita kauplemise eesmärgil, mistõttu kajastatakse faktoiritud nõudeid finantsaruandes korrigeeritud soetusmaksumuses.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised kajastatakse bilansis juhul, kui Ettevõttel on tekkinud eelnevate sündmuste tagajärjel seaduslikul või lepingulisel alusel põhinev kohustus; on tõenäoline, et kohustuse täitmine on tõenäoline ning selle suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Eraldised on kajastatud juhtkonna parima hinnangu alusel ja nende tehingute tegelikud kulud võivad erineda käesoleva hetke hinnangutest.

Muud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustuseks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustustena.

Garantiieraldis

Ettevõtte annab enda poolt müüdud toodetele garantii. Eelmiste aastate kogemustest nähtub, et Ettevõtte garantiikulu on väheoluline, ning sellest lähtuvalt ei ole garantiieraldist moodustatud, välja arvatud erandjuhul, kui reservid moodustakse vastavalt juhtkonna hinnangule.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Ettevõtte põhikirjale on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Müügitulu kliendilepingutelt

Müügitulu on tulu, mis tekib Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida

Ettevõttel on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Ettevõtte kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Suurematele klientidele antakse tagasiulatuvalt mahupõhist allahindlust, mis sõltub viimase 12 kuu jooksul müüdud kogusest. Nende müükide osas kajastatakse müügitulu lepingus kokkulepitud tehinguhinnas, miinus hinnangulised mahupõhised allahindlused. Mahupõhiste allahindluste summa hindamisel lähtutakse varasemast kogemusest, kasutades eeldatava väärtuse meetodit, ja müügitulu kajastatakse ainult ulatuses, mille osas on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tühistata. Maksmisele kuuluvate oodatavate mahupõhiste allahindluste osas kajastatakse tagasimaksmise kohustus (real muud võimal) kõikide perioodi jooksul toimunud müükide osas.

Müügitehingutes ei ole finantseerimise komponenti, kuna nõuete tasumistähtaeg on kuni 60 päeva, mis on kooskõlas tööstusharu praktikaga.

Ettevõtte on moodustanud eraldise toodete osas, kus Ettevõttel on vastavalt garantiitingimustele kohustus parandada või asendada vigane toode.

Ettevõtte kajastab nõude, kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, mille maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Ettevõtte pole võtnud lepingulist kohustust tooteid tagasi võtta. Kuna tagastatud toodete arv on püsinud aastaid väga madalal tasemel, siis on väga tõenäoline, et olulist kumulatiivselt kajastatud müügitulu tühistamist ei toimu. Igal bilansipäeval vaadatakse üle selle eelduse kehtivus ja hinnanguline tagastuste arv.

Kui Ettevõtte osutab kliendile täiendavaid teenuseid pärast seda, kui kontroll kauba üle on kliendile üle läinud, siis on nimetatud teenuse osutamine eraldiseisev teostamiskohustus ja müügitulu kajastatakse perioodi jooksul, kui teenust osutatakse.

Hooldusteenus

Ettevõtte osutab hoolduslepingute alusel müüdud seadmetele hooldusteenuseid muutuva hinnaga. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil kui teenuseid osutatakse.

Finantseerimise komponent

Ettevõtte puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri Ettevõtte tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Äritegevuse rahavoogude leidmiseks on korrigeeritud aruandeperioodi kasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju, äritegevusega seotud varade ja kohustuste saldode muutused ning investeerimis- või finantseerimistegevusega seotud tulud ja kulud. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsesel meetodil.

Maksustamine

Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt (kehtib alates 01.01.2015). Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Alates 01.01.2018 dividendide tulumaksumäär muutus (sõltuvalt ettevõttest võib väljamakstavate dividendide maksumäär väheneda kuni 14/86 netodividendina väljamakstud summalt). Juhtkonna hinnangul ei mõjuta see Ettevõtte maksukohustust, sest aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõttel järgitakse tulevikus brutodividende.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtte erinevuse vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega –kohustusi. Bilansis ei

kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Rootsis, Taanis ja Soomes on tulumaksuga maksustatav majandusüksuse puhaskasum, mida on korrigeeritud tulumaksuseaduses sätestatud ajutiste ja püsivate erinevustega.

Tulumaksumäärad teistes riikides	2019	2018	2017
Soome	20,0%	20%	20%
Rootsi	21,4%	22%	22%
Taani	22,0%	22%	22%

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise üle või oluline mõju teise osapoolle ärilistele otsustele. Äriühing käsitleb seotud osapooltena:

- tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning olulise osalusega eraisikutest omanikke (v.a juhul, kui asjaomastel isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju äriühingu ärilistele otsustele);
- tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad.

Sündmused pärast bilansipäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmneseid bilansipäeva ja aruande koostamise kuupäeva 06.03.2020 vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Juhul kui esineb mittekorrigeeriva iseloomuga sündmuseid ning sündmuseid, mis omavad olulist mõju järgmise finantsaasta tulemusele, avalikustatakse need raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa 2 Muutused arvestuspõhimõtetes

Ettevõtte rakendas standardit IFRS 16

“Rendilepingud” tagasiulatuvalt 1. jaanuari 2019 seisuga, aga ei ole korrigeerinud võrdlusandmeid 2018. aasta kohta, nagu on lubatud standardi teatud üleminekureeglite kohaselt. Seega on 2018. aasta võrdlusandmed esitatud varasemalt kehtinud standardi IAS 17 ja sellega seotud tõlgenduste kohaselt.

Ettevõtte on esmasel rakendamisel kajastanud kasutamissoiguse esemeks oleva vara nende rentide puhul, mis varem olid standardi IAS 17 kohaselt liigitatud kasutusrendiks. Ettevõtte mõõtis rendikohustist järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, mida diskonteeris ettevõtte alternatiivse laenuintressimääraga esmase rakendamise kuupäeva, 1. jaanuari 2019 seisuga. Esmasel rakendamisel kasutas Ettevõtte 4% diskontomäärat kontoripindade rendilepingute puhul.

IFRS 16 esmasel rakendamisel on Ettevõtte kasutanud järgmisi standardi poolt lubatud lihtsustusi varem kasutusrendiks liigitatud rentide osas:

- ühtse diskontomäärat kasutamine sarnaste omadustega rendilepingute suhtes;
- IFRS 16 nõuete mitte rakendamine rentide suhtes, mille rendiperiood lõpeb 12 kuu jooksul alates esmase rakendamise kuupäevast;
- esmase rakendamise kuupäeval kasutamissoiguse esemeks oleva vara väärtust hinnates on jäetud arvestamata esmased otsekulutused;
- tagantjärele tarkuse kasutamine, tehes seda näiteks rendiperioodi kindlaksmääramiseks juhul, kui leping sisaldab rendi pikendamise või tühistamise õigust.

Selliste rentide suhtes, mis liigitati IAS 17 kohaselt kapitalirendiks, on kasutamissoiguse esemeks oleva vara bilansiline väärtus ja rendikohustis esmase rakendamise kuupäeva seisuga sama, mis standardi IAS 17 kohaselt mõõdetud rendivara bilansiline väärtus ja rendikohustis vahetult enne nimetatud kuupäeva. Selliste rentide puhul kajastab Ettevõtte kasutamissoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustist käesoleva standardi kohaselt alates esmase rakendamise kuupäevast.

Rendikohustise mõõtmine esmasel rakendamisel

Rendikohustised, mis on kajastatud konsolideeritud finantsseisundi aruandes esmasel rakendamisel, on esitatud allpool:

Tuhandetes eurodes	Hooned
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksete miinimumsummad mittekatkestavatest rendilepingutest seisuga 31. detsember 2018	6 681
Diskonteeritud kasutades ettevõtte alternatiivset intressimäärat esmase rakendamise kuupäeva 4%	-320
Lisatud: kapitalirendi kohustised, mis on kajastatud seisuga 31. detsember 2018	2 815
(Mahavõetud): lühiajalised rendilepingud, mille osas rendikohustist ei kajastata	-90
Finantsseisundi aruandes kajastatud rendikohustise kogusumma esmase rakendamise kuupäeval 1. jaanuaril 2019	9 086

Kasutamissoiguse varasid mõõdeti rendikohustustega võrdses väärtuses, mida korrigeeriti selle liisinguga seotud ettemakstud või kogunenud rendimaksete summaga, mida kajastati finantsseisundi aruandes 31. detsembri 2018. aasta seisuga. 1. jaanuaril 2019 on kohustuste ja varade kasv järgmine:

Tuhandetes eurodes	Hooned
Kajastatud kasutamissoiguse varad (Lisa 11)	7 306
Kajastatud kasutamissoiguse kohustused	7 306

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid I-G L Kuupäev 06.03.2020

Standardil IFRS 16 Rendilepingud on oluline mõju Ettevõtte finantsaruannetele, kuna masinate, autode ja hoonete rendilepingud on osa äritegevusest. Need lepingud on seni klassifitseeritud vastavalt standardile IAS 17 kasutusrendina ning selle tulemusena on selle tasud kajastatud tegevuskuludes. Vastavalt standardile IFRS 16 Rendilepingud on Ettevõtte rakendanud ühtseid arvestuspõhimõtteid, mis nõuavad rentnikelt vara ja kohustuste kajastamist kõikide rendilepingute puhul, võttes arvesse standardis loetletud erandeid. Ettevõtte kajastab kasutusõigusest tulenevat varade komponenti koos asjakohase liisingu kohustusega, mis on kindlaks määratud rendiperioodi jooksul diskonteeritud tulevaste maksete summas. Renditud vara kasutamisega seotud kulud, mis olid varem kajastatud rendikuluna tegevuskuludes, kajastatakse nüüd tegevuskuludes amortisatsiooni ja finantskuludes intressikuluna. Rendikohustuse mõõtmine toimub perioodiliselt rendimaksete põhjal. Kasutusõigusest tulenevad varad amortiseeritakse lineaarselt, samal ajal kui rendilepingutest tulenevad kohustused arveldatakse efektiivse intressimäära alusel.

IFRS 16 rakendamine mõjutab peaaegu kõiki tavapäraselt kasutatavaid finantsnäitajaid ja mõõtmeid, näiteks: võlasuhted, jooksev likviidsussuhe, varade käibe suhe, intressi kattekordaja, EBITDA, ärikasum, puhaskasum, kasum aktsia kohta (EPS), omakapitali tootlikkus (ROE) ja operatiivne rahavoog. Need muutused mõjutavad ka laenulepingus sisalduvaid eritingimusi. See on seotud asjaoluga, et kasutusrendi kulud, mis eelnevalt kajastati EBITDAst kõrgemale, asendati kasutusõiguse varade amortisatsioonikuluga. Lisaks sisaldavad finantskulud liisingukohustuste diskonteeritud intresse. IFRS 16 rakendamine eeldab, et Ettevõtte analüüsib andmeid ning teeb hinnanguid ja arvutusi, mis mõjutavad rendikohustuste mõõtmist ja kasutusõiguse varade hindamist. Nende hulka kuuluvad: hindamine, kas leping sisaldab liisingut kooskõlas IFRS 16-ga ja kehtivusaja määramine. Ettevõtte analüüsib üksikasjalikult oma lepingute kestust, eriti pikendamise tingimused, mis on kirjas valitud lepingutes.

2019 aasta mõju kasumiaruandele:

Tuhandetes eurodes	Hooned
Rendikulude vähenemine	2 179
Amortisatsioonikulude suurenemine	-1 973
Ärikasumi suurenemine	205
Intressikulude suurenemine	-321
Mõju puhaskasumile	-116

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Lisa 3.1 Finantsriskid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmesugused finantsriskid: krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk (mis hõlmab valuutariski ja rahavoogude intressimäära riski). Ettevõtte üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid Ettevõtte finantstegevusele. Ettevõtte finants-instrumentideks on raha, mis on põhitegevuse rahastamiseks, põhitegevusest tekkivad nõuded deebitoridele, kohustused kreditoridele ning saadud

laenud. Risk on juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Ettevõtte riskijuhtimise aluseks on Ettevõtte sisemised regulatsioonid. Kõik Ettevõtte finantsvarad on jaotunud kategooriatesse „korrigeeritud soetusmaksumus“, kõik finantskohustused on jaotunud kategooriatesse „korrigeeritud soetusmaksumus“, mis kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Finantsvarad		
Raha ja raha ekvivalendid	864	540
Nõuded ostjate vastu (Lisa 4)	6 354	6 258
Muud nõuded (Lisa 4)	343	93
Finantsvarad kokku	7 561	6 891
Finantskohustused		
Laenukohustused (Lisa 13)	6 271	4 355
Võlad tarnijatele (Lisa 14)	2 882	3 386
Muud võlad (Lisa 14)	1 229	1 260
Kapitalirendikohustus (Lisa 13)	3 460	2 815
Rendikohustus IFRS 16 (Lisa 13)	7 766	0
Finantskohustused kokku	21 608	11 816

Lisa 3.1.1 Krediidirisk

Ettevõtte krediidirisk sisaldab võimalikku kahju, mis tekib äripartnerite suutmatusest täita oma lepingulisi kohustusi. Ettevõtte krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, deposiitidest pankades ja

finantsasutustes ning riskile avatud nõuetest. Ettevõtte on avatud finantsriskidele 31.12.2019 seisuga summas 7 561 tuhat eurot, 31.12.2018 seisuga summas 6 891 tuhat eurot.

Raha ja pangakontod

Ettevõtte aktsepteerib pikaajaliste koostööpartneritena krediitdireitinguga „A-B“ hinnatud

pankasid ning finantseerimisasutusi, kuid lühiajaliselt aktsepteeritakse ka krediitdireitinguta pankasid.

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
„A“ krediitdireiting	440	540
„B“ krediitdireiting	424	0
Kokku	864	540

Krediitdireiting pärineb Fitch Ratings kodulehelt.

Sularaha jääk kassas seisuga 31.12.2019 oli 1 tuhat eurot (31.12.2018: 2 tuhat eurot).

Nõuded

Vastavalt Ettevõtte krediitpoliitikale ei nõuta suuremate klientidelt nõuete laekumise kindlustamiseks tagatise, vaid keskendutakse pidevale saadetiste, laekumata nõuete saldo ja maksetähtaegadest kinnipidamise jälgimisele. Riskantsematele klientidele rakendatakse täielikku või osalist ettemaksu, krediitilimiite, käendusi ning lühemaid maksetähtaegu.

Müük jaeklientidele toimub reeglina kas sularahas, ettemaksuga või pankade maksekaartidega. Seega ei kaasne müügiga jaeklientidele krediitiriski, välja arvatud risk, mis tuleneb pankadest ja finantseerimisasutustest, mida Ettevõtte on aktsepteerinud lepingupartnerina.

Oodatava krediitkahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediitiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediitkahjumi määrad põhinevad maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel

krediitkahjumitel. Ajaloolised kahjumid on korrigeeritud eesmärgiga kajastada jooksvat ning tuleviku informatsiooni, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete maksmiseks. Ettevõtte on hinnanud, et krediitkahjude määr ja pankrottide arv riikides, kus toimub kaupade ja teenuste müük, on kõige relevantsemad näitajad ning korrigeerib vastavalt ajaloolisi kahjumäärasid, lähtudes nende näitajate oodatavast muutusest.

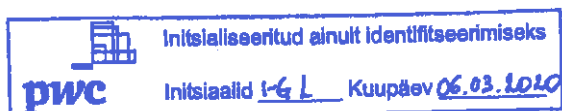
Ülevalpool kirjeldatud põhimõtete alusel nõuete allahindlus 31. detsembri 2019 ja 1. jaanuari 2019 (IFRS 9 rakendamise kuupäeval) seisuga oli ebaoluline.

Bilansipäeva seisuga ei olnud Ettevõttel teada olulisi suuremaid riske seoses ostjatelt laekumata arvetega. Ettevõtte jälgib oma olemasolevate ning potentsiaalsete partnerite finantsseisu ning nende võimet endale võetud kohustusi täita.

Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Aegumata	4 875	4 808
Üle tähtaja	1 479	1 450
Sh üle tähtaja 1-45 päeva	1 306	1 405
Sh üle tähtaja 46-90 päeva	56	28
Sh üle tähtaja 91 ja enam päeva	117	17
Kokku nõuded	6 354	6 258

Allahindluste kohta täiendav info lisas 4. Aruande koostamise seisuga on 31.12.2019 seisuga nõudena

kajastuvad arveid (nii aegumata kui ka ületähtaegseid) laekumata summas 221 tuhat eurot.

Lisa 3.1.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalik kahjum, mis tuleneb piiratud või ebapiisavate rahaliste vahendite olemasolust, mis on vajalikud Ettevõtte tegevusest tulenevate kohustuste täitmiseks. Juhatus jälgib

pidevalt rahaprognnoose kasutades Ettevõtte rahaliste vahendite olemasolu ja piisavust võetud kohustuste täitmiseks ning Ettevõtte strateegiliste eesmärkide finantseerimiseks.

Finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes seisuga 31.12.2019:

Summad tuhandetes eurodes	31.12.2019	Diskonteerimata rahavoog		
		1-12 kuud	1-6 aastat	Kokku
Laenukohustused (Lisa 13)	6 271	5 442	913	6 355
Võlad tarnijatele (Lisa 14)	2 882	2 882	0	2 882
Muud võlad (Lisa 14)	1 229	1 172	57	1 229
Kapitalirendikohustus (Lisa 13)	3 460	1 161	2 424	3 585
Rendikohustus IFRS 16 (Lisa 13)	7 766	2 469	6 273	8 742
Kokku	21 608	13 126	9 667	22 793

Finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes seisuga 31.12.2018:

Summad tuhandetes eurodes	31.12.2018	Diskonteerimata rahavoog		
		1-12 kuud	1-5 aastat	Kokku
Laenukohustused (Lisa 13)	4 355	1 426	3 002	4 428
Võlad tarnijatele (Lisa 14)	3 386	3 386	0	3 386
Muud võlad (Lisa 14)	1 260	1 202	58	1 260
Kapitalirendikohustus (Lisa 13)	2 815	883	2 005	2 888
Kokku	11 816	6 897	5 065	11 962

Ujuval intressimääral baseeruvate laenude diskonteerimata rahavoogude defineerimiseks on kasutatud bilansipäeva seisuga kehtinud intressimäära. Seisuga 31.12.2019 oli Ettevõtte kasutamata arvelduskrediidi limiit 6 tuhat eurot (seisuga 31.12.2018: 652 tuhat eurot). Pikaajalise pangalaenu põhiosa tagasimaksed toimuvad vastavalt laenulepingus toodud maksegraafikule.

Ettevõtte käibekapital on 2019. aasta bilansipäevaseisuga negatiivne - 1 185 tuhat eurot ja see tuleneb IFRS 16 arvestuspõhimõtete

muudatustest. IFRS 16 muudatusteta on käibekapital positiivne 1 077 tuhat eurot. Ettevõtte on teavitanud neid finantseeritavatest pankadest arvestuspõhimõtete muudatuste mõjust ning nendega on saavutatud kokkulepped finantssuhtarvude jälgimiseks. Ettevõtte finantspositsioon ei ole muutunud kehvemaks, tulenevalt IFRS 16 muudatustest ja pankavahetustest on kohustuste kajastamised erinevad võrreldes 2018. aastaga. Ettevõtte juhatus tegeleb finantskohustuste restruktureerimisega, et parandada bilansi struktuuri.

Lisa 3.1.3 Tururisk

Rahavoogude intressimäära risk

Ettevõtte rahavoo intressirisk on peamiselt seotud pikaajaliste võlakohustustega, mis kannavad ujuvat intressimäära.

Ettevõtte intressimäära muutustest tulenev rahavoorisk, kuna laen on muutuva intressimääraga – tundlikkuse analüüs intressimäära kõikumise kohta on esitatud allpool. Juhtkonna hinnangul ei ole intressimäära muutustest tulenev rahavoorisk olulise mõjuga, mistõttu ei kasutata tuletisinstrumente riskide maandamiseks.

Ettevõtte intressimäära risk on sõltuvuses peamiselt euribori (*Euro Interbank Offered Rate*) võimalikust muutusest. Laenu ja liisingute intressimäärad on seotud 1, 3 või 6 kuu euriboriga. Seisuga 31.12.2019 oli 1 kuu euribor -0,436 % (31.12.2018: -0,362%), 3 kuu euribor -0,379 % (31.12.2018: -0,310%) ja 6 kuu euribor -0,323% (31.12.2018: -0,238%). Kuna euribor on negatiivne, aga uuemates liising-lepingutes on see määratud 0%-ga, siis euribori langus intressikulule vähendavat mõju ei oma. Euribori tõus üle nulli hakkab mõjutama Ettevõtte intressikulusid.

Intresside ümbervaatamise päevad lähtuvalt euribori muutustest on pikaajalisel pangalaenul veebruari- ja augustikuus ning liisinglepingutel jooksvalt sõltuvalt lepingu sõlmimise kuupäevast.

Laenukohustuste jääkväärtus seisuga 31.12.2019 oli 6 271 tuhat eurot, seisuga 31.12.2018 oli 4 355 tuhat eurot.

Võlakohustuste intressimäära muutumisel 0,5% oleks mõju Ettevõtte puhaskasumile 2019 aastal 76 tuhat eurot (2018: 51 tuhat eurot).

Valuutarisk

Valuutarisk on ettevõtte risk saada olulist kahjumit valuutakursside kõikumise tõttu. Ettevõtte valuutarisk eksport-import tehingutest on väike, kuna valdav enamus lepingutest on sõlmitud eurodes.

Aruandeaastal laekus Ettevõtte euroga otseselt või kaudselt sidumata valuutades. Ettevõtte ei ole valuutariski maandamiseks riskimaandamis-instrumente soetanud. Valuutarisk on 2 tuhat eurot.

Lisa 3.2 Kapitali juhtimine

Ettevõtte peamiseks eesmärgiks kapitaliriski juhtimisel on tagada Ettevõtte jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda. Selleks, et säilitada või parandada kapitali struktuuri on Ettevõtte võimalik reguleerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele sisse makstud aktsiakapitali, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid vähendamaks kohustusi. Juhtkond jälgib kapitali oma- ja laenukapitali suhtarvu baasil. See suhtarv arvutatakse, jagades koguvõlg koguvaradega. Ettevõtte finantseerib äritegevust nii võõrkapitali kui ka omakapitali abil.

Ettevõtte laenulepingus on seatud eritingimused (omakapitali suhe bilansimahtu), mille mittetäitmisel võib laenuandja nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist. Bilansipäeva seisuga on Ettevõtte finantsnäitajad laenulepingute tingimustega kooskõlas.

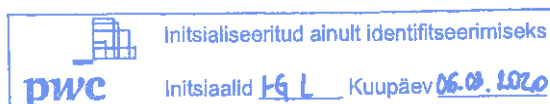
Tuhandetes eurodes	31.12.2019	31.12.2018
Varad kokku	35 754	24 380
Omakapital kokku	11 122	9 630
Omakapitali suhe koguvaradesse	31%	39%

Ettevõtte omakapital vastas seisuga 31.12.2019 ja 31.12.2018 Äriseadustiku nõuetele.

Lisa 3.3 Õiglane väärtus

Pikaajaliste laenude ja võlakohustuste (v.a. arvelduskrediit) õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna laenud kannavad ujuvat intressimäära, mis muutub vastavalt turu intressimäärade kõikumisele ning laenude riskimarginaal on sõltuvuses koguvõla ning EBITDA suhtest ning seega Ettevõtte tegevuse tulemuslikkus kajastub ka riskimarginaalis (tase 3).

Eelnevast tulenevalt hindab juhatus, et pikaajaliste kohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	6 354	6 354	0	5
Ostjatelt laekumata arved	6 385	6 385	0	5
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-31	-31	0	5
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	219	219	0	6
Muud nõuded	343	343	0	
Ettemaksed	155	155	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	7 071	7 071	0	

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	6 258	6 258	0	5
Ostjatelt laekumata arved	6 312	6 312	0	5
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-54	-54	0	5
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	115	115	0	6
Muud nõuded	93	93	0	
Ettemaksed	81	81	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	6 547	6 547	0	

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initsiaalid K.L. Kuupäev 06.03.2020

Lisa 5 Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa
Ostjatelt laekumata arved	6 385	6 312	4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-31	-54	4
Kokku nõuded ostjate vastu	6 354	6 258	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded			
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-54	-15	
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-11	-39	
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	16	0	
Lootusetuks tunnistatud nõuded	18	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpuks	-31	-54	

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	22	834	8	983
Üksikisiku tulumaks	0	204	0	192
Erisoodustuse tulumaks	0	8	0	4
Sotsiaalmaks	0	251	0	235
Kohustuslik kogumispension	0	7	0	6
Töötuskindlustusmaksed	0	11	0	11
Ettevõtte tulumaks	193	0	105	0
Ettemaksukonto jääk	4	0	2	0
Kokku võlad ja ettemaksed	219	1 315	115	1 431

Maksude ettemaksete ja maksuvõlgade saldod kajastatud ka lisades 4 ja 14.

Maksurevisjonist tuleneda võivad tingimuslikud kohustused.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul

maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 7 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Tooraine ja materjal	2 795	2 445
Lõpetamata toodang	90	39
Valmistoodang	1 576	2 151
Müügiks ostetud kaubad	2 212	1 789
Ettemaksed varude eest	0	0
Kokku varud	6 673	6 424

2019. aastal on tehtud varude allahindlusi summas 130 tuhat eurot (2018: 85 tuhat eurot).

Täiendav informatsioon varude allhindluse kohta on toodud lisas 17.

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

Õiglase väärtuse meetod	
31.12.2017	2 550
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-50
01.01.2019	2 500
Kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimine (Lisa 11)	269
31.12.2019	2 769

	2019	2018
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	250	246

Kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus seisuga 31.12.2019 on leitud kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Kasutatud diskontomäär on 10,5% (2018: 10,5%) ja genereeritud rahavoogude

summa 2 576 tuhat eurot (2018: 2 472 tuhat eurot). Õiglase väärtuse leidmisel on lähtutud sõltumatu hindaja eksperthinnangust.

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
31.12.2017					
Soetusmaksumus	520	8 715	519	4	9 758
Akumuleeritud kulum	-267	-3 289	-254	0	-3 810
Jääkmaksumus	253	5 426	265	4	5 948
Ostud ja parendused	54	775	70	40	939
Lisandumised äriühenduse tulemusel	0	307	0		307
Amortisatsioonikulu	-57	-794	-73	0	-924
Müügid	0	-13	0	0	-13
Ümberklassifitseerimised	0	26	-22	-4	0
Mahakandmised	0	-5	0	0	-5
Valuutakursivahed	0	-11	-1	0	-12
31.12.2018					
Soetusmaksumus	568	9 697	568	40	10 873
Akumuleeritud kulum	-318	-3 986	-329	0	-4 633
Jääkmaksumus	250	5 711	239	40	6 240
Ostud ja parendused	39	907	65	812	1 823
Amortisatsioonikulu	-59	-381	-71	0	-511
Müügid	0	-11	0	0	-11
Ümberklassifitseerimised	0	26	7	-40	-7
Kasutusõiguse varadeks ümberklassifitseerimine	-54	-4556	0	0	-4 610
31.12.2019					
Soetusmaksumus	459	5 654	631	812	7 556
Akumuleeritud kulum	-268	-3 335	-389	0	-3 992
Jääkmaksumus	191	2 319	242	812	3 564

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initsiaalid I-G L Kuupäev 06.03.2020

Lisa 9 jätk

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2019	2018
Masinaid ja seadmed	5	0
Transpordivahendid	67	19
Kokku	72	19

Ettevõtte on soetanud 2019. aastal masinaid ja seadmeid kapitalirendi tingimustel summas 1 666 tuhat eurot (2018: 708 tuhat eurot). Täiendav informatsioon on toodud lisades 11 ja 13.

61 tuhat eurot (2018: kasumit 6 tuhat eurot), maha on arvestatud põhivara müügiga seotud kulud, mis 2019. aastal puudusid (2018: puudusid). Täiendav informatsioon on toodud lisas 20.

Põhivara müügist teeniti 2019. aastal kasumit

Lisa 10 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Muud immateriaalsed põhivarad	Kaubamärgid	Ettemaksed	Kokku
31.12.2017				
Soetusmaksumus	334	0	0	2 453
Akumuleeritud kulum	-233	0	0	-324
Jääkmaksumus	101	0	0	93
Ostud ja parendused	13	0	238	251
Lisandumised äriühenduste tulemusel	47	1 567	221	1 835
Amortisatsioonikulu	-75	-17	0	-92
31.12.2018				
Soetusmaksumus	393	1 567	493	2 453
Akumuleeritud kulum	-307	-17	0	-324
Jääkmaksumus	86	1 550	493	2 129
Ostud ja parendused	149	0	195	344
Amortisatsioonikulu	-74	-105	0	-179
Ümberklassifitseerimised	27	0	-27	0
31.12.2019				
Soetusmaksumus	569	1 567	661	2 797
Akumuleeritud kulum	-381	-122	0	-503
Jääkmaksumus	188	1 445	661	2 294

Lisa 11 Kasutusõiguse varad

(tuhandetes eurodes)

	Hooned	Ehitised	Masinad ja seadmed	Kokku
01.01.2019				
Esialgne kajastamine IFRS 16 rakendamisel	7 306	0	0	7 306
Jääkmaksumus	7 306	0	0	7 306
2019				
Soetamine	2 335	0	1 861	4 196
Amortisatsioonikulu	-1 973	-5	-504	-2 482
Kapitalirendis põhivara ümberklassifitseerimised (Lisa 9)	0	54	4 556	4 610
Kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimine (Lisa 8)	-269	0	0	-269
Valuutakursivahed	-17	0	0	-17
31.12.2019				
Soetusmaksumus	9 285	54	6 417	15 756
Akumuleeritud kulum	-1 903	-20	1 314	-3 237
Jääkmaksumus	7 382	34	5 103	12 519

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initsiaalid 16 L Kuupäev 06.03.2020

Lisa 12 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2019	2018
Kasutusrenditulu	259	256

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel välja bilansis kajastatud kinnisvarainvesteeringut ning tootmise masinaid.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2019	2018
Kasutusrendikulu	188	1 866
Tulevaste perioodide kasutusrendikulu		
12 kuu jooksul	74	2 074
1-5 aasta jooksul	29	4 607

2019. aastal rendib Ettevõtte kasutusrendi tingimustel lao- ning kontoritehnikat. 2018. aastal rentis Ettevõtte kasutusrendi tingimustel tootmis-, lao- ja bürooruume. Lisaks mootorsõidukeid, lao- ning kontoritehnikat.

Lisa 13 Völakohustused

(tuhandetes eurodes)

31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressi-määr	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
	12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Krediitkaardid	4	0		EUR	31.12.2020
Faktooring	2 209	0	*	EUR	Tähtajatu
Arvelduskrediit	2 594	0	**	EUR	15.07.2020
Pangalaenud	1 464	897	***	EUR	20.07.2022
Kapitalirendikohustused	3 460	2 354	****	EUR	21.10.2024
Rendikohustuste ümberklassifitseerimine IFRS 16 rakendamisel	7 766	5 504	*****	EUR	01.12.2026
Laenukohustused kokku	17 497	8 755			

31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressi-määr	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
	12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Krediitkaardid	5	0		EUR	31.12.2019
Faktooring	648	0	*	EUR	Tähtajatu
Arvelduskrediit	2 748	2 748	**	EUR	15.04.2020
Pangalaenud	954	241	***	EUR	15.04.2020
Kapitalirendikohustused	2 815	1 951	****	EUR	25.12.2023
Laenukohustused kokku	7 170	4 940			

* intressimäär = 1 kuu Euribor +1% (2018: 1 kuu Euribor + 1%)

** intressimäär = 3 kuu Euribor +1,49% (2018: EONIA +1,25%)

*** intressimäär = 6 kuu Euribor + 2,03% (2018: 6 kuu Euribor + 1,45%)

**** intressimäär = 6 kuu Euribor kuni + 1,69% (2018: 6 kuu Euribor kuni + 1,5%)

***** intressimäär = 4%

Lisa 13 jätk

	31.12.2019	muutus	31.12.2018	muutus	31.12.2017
Krediitkaardid	4	-1	5	-2	7
Faktooring	2 209	1 561	648	648	0
Pangalaen	1 464	510	954	432	522
lisandunud panga lepingud	-	1 700	-	1 032	-
pangalaenu tagasimaksed	-	-1 190	-	-600	-
Arvelduskrediit	2 594	-154	2 748	-214	2 962
Kapitalirent	3 460	645	2 815	-285	3 100
lisandunud kapitalirendi lepingud (Lisa 9)	-	1 666	-	708	-
kapitalirendi tagasimaksed	-	-1 021	-	-993	-
Rendikohustus IFRS 16	7 766	7 766	-	-	-
Rendikohustuste ümberklassifitseerimine IFRS 16 rakendamisel (Lisa 2)	-	7 306	-	-	-
Lisandunud rendikohustus	-	2 335	-	-	-
Rendikohustuse tagasimaksed	-	-1 858	-	-	-
Arvestatud intressid	-	321	-	-	-
Makstud intressid	-	-321	-	-	-
Valuutakursivahed	-	-17	-	-	-
Laenukohustused kokku	17 497		7 170		6 591

Tagatiseks panditud Eestis asuva varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2019	31.12.2018
Ehitised	2 663	2 713
Masinad ja seadmed	1 624	851
Muud materiaalsed põhivarad	213	190
Varud	4 016	3 436
Kokku	8 516	7 190

OP Corporate Bank plc Eesti filiaalist võetud arveldus- ja investeerimislaenu tagatiseks on seatud Eestis asuvale vallasvarale I jrk kommertsipant 31.12.2019 seisuga summas 3 miljonit eurot (31.12.2018 seisuga summas 3 miljonit eurot).

Kinnistule on OP Corporate Bank plc Eesti filiaali kasuks 31.12.2019 seisuga seatud hüpoteek summas 2,5 miljonit eurot (31.12.2018 seisuga summas 1,6 miljonit eurot). 31.12.2018 olid mõlemad tagatised Dankse Bank A/S Eesti filiaali kasuks.

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initsiaalid E-6-1 Kuupäev 06.09.2020

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	2 882	2 882	0	6
Võlad töövõtjatele	1 669	1 669	0	
Maksuvõlad	1 315	1 315	0	
Muud võlad	1 229	1 172	57	
Eraldised	27	0	27	
Saadud ettemaksed	13	13	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	7 135	7 051	84	

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	3 386	3 386	0	6
Võlad töövõtjatele	1 457	1 457	0	
Maksuvõlad	1 431	1 431	0	
Muud võlad	1 260	1 202	58	
Eraldised	27	0	27	
Saadud ettemaksed	19	19	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	7 580	7 495	85	

31.12.2019 seisuga koosnevad muud võlad intressivõlast 1 tuhat eurot (2018: 3 tuhat eurot), klientide lepingutest tulenevatest kohustustest

1 100 tuhat eurot (2018: 1 153 tuhat eurot) ja muudest viitvõlgadest 128 tuhat eurot (2018: 104 tuhat eurot).

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initsiaalid K6L Kuupäev 06.03.2020

Lisa 15 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Aktsiakapital	103	103
Aktsiate arv (tk)	172 000	172 000
Aktsiate nimiväärtus	0.60	0.60

2019. aastal kuulutati välja dividende 820 tuhat eurot (2018: 410 tuhat eurot), millelt arvestati dividendide tulumaksu 193 tuhat eurot (2018: 102 tuhat eurot). 2019. aastal maksti välja dividende summas 820 tuhat eurot, 2018. aastal summas 410 tuhat eurot.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2019 on 9 791 tuhat eurot (31.12.2018 on 8 322 tuhat eurot). Bilansipäeva seisuga on omanikele võimalik

dividendidena välja maksta 7 861 tuhat eurot (31.12.2018: 6 667 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks 20/80 (31.12.2018: 20/80) netodividendidena väljamakstavalt summalt 1 863 tuhat eurot (31.12.2018: 1 633 tuhat eurot) ja 14/86 netodividendidena väljamakstavalt summalt 67 tuhat eurot (31.12.2018: 22 tuhat eurot).

Lisa 16 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2019	2018
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Soome	30 997	23 751
Eesti	9 871	9 522
Rootsi	4 083	3 915
Taani	1 614	1 672
Läti	338	110
Poola	83	41
Holland	0	17
Itaalia	0	0
Saksamaa	0	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	4	7
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	46 990	39 035
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Norra	146	138
Island	5	0
Liechtenstein	2	0
Armeenia	0	3
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	153	141
Kokku müügitulu	47 143	39 176
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Omatoodetud ventilatsioonitoodete müük	37 948	30 306
Sisseostetud ventilatsioonitoodete müük	7 470	7 380
Rendi- ja kommunaalteenuste tulu	268	266
Jäätmekäitlus	389	390
Teenused	1 068	834
Kokku müügitulu	47 143	39 176

Lisa 17 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu

(tuhandetes eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tooraine ja materjal	-17 053	-13 892	
Tööjõukulud	-5 296	-3 954	21
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-4 632	-4 609	
Amortisatsioonikulu	-1 652	-566	9,10,11
Pakkematerjal	-451	-340	
Tootmise sisseostetud teenused	-371	-309	
Mitmesugused bürookulud	-189	-140	
Seadmete remont ja hooldus	-188	-204	
Kommunaalkulud	-155	-106	
Varude allahindlus ja mahakandmine	-130	-85	7
Energia	-122	-110	
Transpordikulud	-58	-33	
Müügi eesmärgil ostetud teenused	-11	-11	
Üür ja rent	-2	-738	
Kulu varade väärtuse langusest	0	-4	9
Muud	-600	-298	
Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-30 910	-25 399	

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initsiaalid 16 L Kuupäev 06.03.2020

Lisa 18 Turustuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tööjõukulud	-2 639	-2 180	21
Transpordikulud	-2 226	-1 836	
Amortisatsioonikulu	-356	-110	9,10,11
Mitmesugused bürookulud	-197	-176	
Lähetuskulud	-120	-138	
Reklaam	-102	-280	
Üür ja rent	-6	-117	
Muud	-530	-483	
Kokku turustuskulud	-6 176	-5 320	

Lisa 19 Üldhalduskulud

(tuhandetes eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tööjõukulud	-3 942	-3 436	21
Amortisatsioonikulu	-1 164	-340	9,10,11
Mitmesugused bürookulud	-349	-308	
Ostetud teenused	-277	-170	
Uurimis- ja arengukulud	-272	-236	
Pakkematerjal	-193	-166	
Transpordikulud	-165	-147	
Kommunaalkulud	-121	-99	
Energia	-76	-75	
Lähetuskulud	-64	-64	
Seadmete remont ja hooldus	-45	-32	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-39	-37	
Üür ja rent	-5	-890	
Kulu varade väärtuse langusest	0	-1	9
Muud	-494	-362	
Kokku üldhalduskulud	-7 206	-6 363	

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initsiaalid 1-4 L Kuupäev 06.08.2020

Lisa 20 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Negatiivne firmaväärtus	0	1 419	
Tulu sihtfinantseerimisest	81	0	
Kasum põhivara müügist	61	6	9
Kasum valuutakursimuutustest	0	7	
Saadud viivised	1	0	
Kasum väikevahendi müügist	1	1	
Kokku muud äritulud	144	1 433	

Lisa 21 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Palgakulu	-9 369	-7 629	
Sotsiaalmaksud	-1 790	-1 374	
Pensionikulu	-718	-567	
Kokku tööjõukulud	-11 877	-9 570	17,18,19
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	336	274	

 Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initsiaalid KG L Kuupäev 06.03.2020

Lisa 22 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Sidusettevõtjad	54	0	98	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	121	7	198	10

Ostud ja müügid

	2019		2018	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Sidusettevõtjad	5	746	0	904
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	163	792	134	589

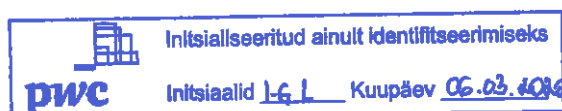
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

	2019	2018
Arvestatud tasu	497	406

Seotud osapoolte müükide puhul on tegemist omatoodangu ja sisse ostetud kauba müügiga ning ostude puhul on tegemist teenuse ostuga.

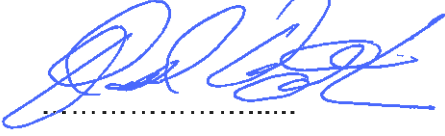
31.12.2019 (ega ka 31.12.2018) pole seotud osapoolte vastu olevaid nõudeid allahinnatud.

Juhatuse liikmetele makstakse lepingu lõpetamise korral hüvitist kuni kolme kuu tasu ulatuses.

Aruande allkirjad

ETS NORD AS (registrikood: 10462380) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Kuupäev ja allkiri
Ene Saluste	Juhatuse liige	 06.03.2020
Urmas Hiie	Juhatuse liige	 06.03.2020
Markku Olavi Mattila	Juhatuse liige	 06.03.2020

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

ETS NORD AS-i aktsionäridele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ETS NORD AS-i (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Meie poolt auditeeritud Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilanssi seisuga 31. detsember 2019;
- kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglase esitusviisi.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jüri Koltsov".

Jüri Koltsov
Vandeaudiitor, litsents nr 623

6. märts 2020

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	7 502
Aruandeaasta kasum (kahjum)	2 289
Kokku	9 791
Jaotamine	
Dividendideks	500
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	9 291
Kokku	9 791

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	37948000	80.50%	Jah
Muude masinate ja seadmete hulgimüük	4669	7470000	15.85%	Ei
Tavajäätmete töötlus ja kõrvaldus	38211	389000	0.83%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	268000	0.57%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6807360
Faks	+372 6807361
Mobiiltelefon	+372 5031483
E-posti aadress	info@etsnord.ee